

สรุปผลการดำเนินการ ปัจจัยแห่งความสำเร็จ (Key Success Factor)

ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะตามแผนปฏิบัติการ (Action Plan)

โครงการ พัฒนาดันแบบแปลงพืชอาหารสัตว์สู่ชุมชนยั่งยืน

กิจกรรมย่อย ปลุกสร้างแปลงพืชอาหารสัตว์พันธุ์ดีในพื้นที่ปางควายเวียงหนองหล่ม

คณะกรรมการขับเคลื่อนนโยบายสำคัญของกรมปศุสัตว์ ภายใต้ DLD-C ในพื้นที่จังหวัดเชียงราย

รอบ ๒/๒๕๖๙ เดือน ๑ เมษายน ๒๕๖๙ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๙

๑. หลักการและเหตุผล

โครงการอนุรักษ์และพัฒนาระบบเลี้ยงกระบือเวียงหนองหล่ม สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดเชียงราย จัดทำขึ้นเพื่อบรรจุไว้ในแผนพัฒนา ด้านที่ ๕ ด้านการส่งเสริมอาชีพและพัฒนาคุณภาพชีวิต ในพื้นที่บริเวณ เวียงหนองหล่มและบริเวณโดยรอบ ประกอบด้วยพื้นที่ ๒ อำเภอ ๔ ตำบล ได้แก่ ตำบลจันจว้า ตำบลจันจว้าใต้ ตำบลท่าข้าวเปลือก อำเภอแม่จัน และตำบลโยนก อำเภอเชียงแสน เป็นพื้นที่ที่มีความอุดมสมบูรณ์ มีความหลากหลายทางชีวภาพทั้งด้านพืชและสัตว์ และบริเวณเวียงหนองหล่ม มี “ปางควายเวียงหนองหล่ม” ปางควาย คือ บริเวณที่ชาวบ้านนำกระบือมาพัก และมีการทำคอก มีบ้านพักชั่วคราวสำหรับผู้เลี้ยง ตั้งกระจาย อยู่โดยรอบเวียงหนองหล่ม เป็นแหล่งที่ชาวบ้านนำกระบือลงไปกินหญ้าตามสันดอนต่างๆ และพื้นที่ที่รกร้าง โดยรอบบริเวณเวียงหนองหล่มเป็นพื้นที่ที่มีการเลี้ยงกระบือกลุ่มใหญ่ที่สุดในจังหวัดเชียงราย ซึ่งสามารถเข้าไป ศึกษาเกี่ยวกับวิถีชีวิตของทั้งคนและทั้งกระบือ ปัจจุบันปางควายรอบเวียงหนองหล่ม มีทั้งหมด ๓ ปางใหญ่ และ ๒ กลุ่มเกษตรกร รวมเกษตรกรจำนวน ๒๒ ราย จำนวนกระบือทั้งสิ้น ๗๕๔ ตัว และขณะนี้ประสบปัญหา ขาดแคลนพืชอาหารสัตว์ ขาดพื้นที่ปล่อยให้แทะเล็มหญ้า เนื่องจากการดำเนินโครงการ มีการขุดลอกเวียงหนองหล่ม ซึ่งเป็นการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน

ในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ เริ่มมีการจัดทำแผนพัฒนาพื้นที่เวียงหนองหล่มและพื้นที่บริเวณโดยรอบจังหวัด เชียงราย จึงจำเป็นต้องปลุกสร้างแปลงพืชอาหารสัตว์เพื่อเป็นแหล่งอาหารหยาบคุณภาพดีสำหรับเลี้ยงกระบือ เพิ่มเติมจากแหล่งหญ้าธรรมชาติที่รอบๆเวียงหนองหล่ม โดยมีหน่วยงานร่วมบูรณาการการทำงาน ได้แก่ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดเชียงราย ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์เชียงราย เทศบาลตำบลจันจว้า สำนักงาน ปศุสัตว์อำเภอแม่จัน และโครงการชลประทานเชียงราย ดำเนินการสนับสนุนเมล็ดพันธุ์พืชอาหารสัตว์และร่วมกับการปลุกสร้างแปลงพืชอาหารสัตว์ โดยในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๖๘ เป็นต้นมา โครงการชลประทานเชียงรายได้มีการปรับพื้นที่เพิ่มขึ้นทำให้มีพื้นที่สำหรับหว่านเมล็ดพันธุ์พืชอาหารสัตว์ เพื่อสร้างแปลงพืชอาหารสัตว์สำหรับ เลี้ยงกระบือ จำนวน ๕๐ ไร่ จึงเป็นที่มาของโครงการปลุกสร้างแปลงพืชอาหารสัตว์พันธุ์ดีในพื้นที่ปางควาย เวียงหนองหล่ม ภายใต้แผนงานพัฒนาดันแบบแปลงพืชอาหารสัตว์สู่ชุมชนยั่งยืน

๒. วัตถุประสงค์

เพื่อสนับสนุนให้มีแหล่งอาหารหยาบเลี้ยงกระบือ ในพื้นที่ปางควายเวียงหนองหล่ม

๓. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงกระบือในพื้นที่ปางควายเวียงหนองหล่ม ๒๐ ราย และมีการปลุกสร้างแปลงพืชอาหารสัตว์ จำนวน ๕๐ ไร่

๔. ตัวชี้วัด

แปลงพืชอาหารสัตว์ชุมชน ๑ แห่ง ๕๐ ไร่

๕. ระยะเวลาดำเนินงาน

๑ เมษายน ๒๕๖๙ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๙

๖. หน่วยงานดำเนินงาน

ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์เชียงราย

๗. หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

- ๑) สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดเชียงราย
- ๒) สำนักงานปศุสัตว์อำเภอแม่จัน
- ๓) สำนักงานปศุสัตว์อำเภอเชียงแสน
- ๔) เทศบาลตำบลจันจว้า
- ๕) โครงการชลประทานเชียงราย

๘. ผลผลิต (Output)

- ๑) กลุ่มผู้เลี้ยงกระบือในพื้นที่ปางควายเวียงหนองล่อง ได้รับการสนับสนุนเมล็ดพันธุ์พืชอาหารสัตว์ จำนวน ๓๘๐ กิโลกรัม เพื่อปลูกสร้างแปลงพืชอาหารสัตว์ให้แก่กระบือ
- ๒) กลุ่มผู้เลี้ยงกระบือในพื้นที่ปางควายเวียงหนองล่อง มีแปลงพืชอาหารสัตว์สำหรับเลี้ยงกระบือ จำนวน ๑ แห่ง ๕๐ ไร่

๙. ผลลัพธ์ (Outcome)

กระบือมีสุขภาพดี เกษตรกรผู้เลี้ยงกระบือมีความมั่นคงด้านอาหารสัตว์

๑๐. ปัจจัยแห่งความสำเร็จ (Key Success Factor)

- ๑) เกิดความสามัคคีกันภายในกลุ่มเกษตรกร
- ๒) เกิดการสร้างกลยุทธิ์การพัฒนากลุ่มเกษตรกร
- ๓) มีการบูรณาการร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และกลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงกระบือเวียงหนองล่อง ในการช่วยกันแก้ไขปัญหา

๑๑. ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ

แปลงพืชอาหารสัตว์ไม่เพียงพอในช่วงฤดูฝน ควรมีการจัดการแปลงพืชอาหารสัตว์เพื่อเพิ่มผลผลิต และใช้การตัดพืชอาหารสัตว์ให้กระบือกิน แทนการปล่อยกระบือแทะเล็ม เพื่อให้พืชมีการเจริญเติบโตและแข็งแรง

๑๒. ภาพถ่ายประกอบ

วันอังคารที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๙ ประชุมร่วมกับสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดเชียงราย สำนักงานปศุสัตว์อำเภอแม่จัน โครงการชลประทานเชียงราย เทศบาลตำบลจันจว้า และกลุ่มผู้เลี้ยงกระบือบริเวณเวียงหนองล่อง ในการปลูกสร้างแปลงหญ้าอาหารสัตว์พื้นที่เวียงหนองล่อง ครั้งที่ ๒/๒๕๖๙ เพื่อให้เกิดการบูรณาการร่วมกันระหว่างหน่วยงานและเกษตรกรอย่างมีประสิทธิภาพและต่อเนื่อง ณ ปางควายบ้านตันยาง อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย ซึ่งศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์เชียงรายได้ให้คำแนะนำแก่เกษตรกรด้านการจัดการแปลงพืชอาหารสัตว์และการให้ปุ๋ย เพื่อให้เกษตรกรมีปริมาณหญ้าสดเพียงพอต่อความต้องการในช่วงฤดูฝน

ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์เขียงรายได้ดำเนินถ่ายทอดเทคโนโลยีการจัดการแปลงพืชอาหารสัตว์ให้แก่เกษตรกรในพื้นที่ปางควายเวียงหนองล่อง พร้อมทั้งให้คำแนะนำด้านการจัดการแปลงพืชอาหารสัตว์และการให้ปุ๋ยในช่วงฤดูฝน

ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์เชียงราย ร่วมกับสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดเชียงราย และสำนักงานปศุสัตว์อำเภอแม่จัน ติดตามให้คำแนะนำการปลูกพืชอาหารสัตว์ และการเก็บเกี่ยวเมล็ดพันธุ์พืชอาหารสัตว์ แก่เกษตรกรผู้เลี้ยงกระบือปางควายเวียงหนองล่อง อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย

